सत्य तथ्य र निषपक्ष समाचारका सार्थी

दैनिक ज्योती जागरण

Jyoti Jagran Daily

वर्ष: २ | अंक : १२४ | वि.सं. २०७९ मंसिर १८ गते आइतबार | 04, 2022 Sunday, DEC | पृष्ठ संख्या : ४ | मूल्य ५ रुपैयाँ

अन्तर्घातीलाई एमाले पर्साले गऱ्यो कारबाही ।

कृष्णा कुशवाह , पर्सा

वीरगन्ज । मंसिर ४ गते सम्पन्न भएको प्रतिनिधि सभा सदस्य एवम् प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचनको क्रमममा अन्तर्घात गर्ने, पार्टीले उठाएको उम्मेदवारका विरुद्ध बागी उठ्ने नेता तथा कार्यकर्तालाई एमाले पर्सा कमिटीले कारबाही गरेको छ । निर्वाचन समीक्षा गर्न बसेको एमाले सचिवालय कमिटी बैठकले अन्तर्घात र बागी उठ्नेहरुलाई साधारण सदस्य नरहने गरी पार्टीबाट निष्कासन गरी कारबाही गरेको जिल्ला कमिटी अध्यक्ष जयप्रकाश थारूले बताए । अधिकांश क्षेत्रहरूमा अन्तर्घात भएको कारण पार्टीले हार व्यहोर्नुपरेको ठहर

गर्दै केन्द्रीय पार्टीको निर्देशनमा अनुशासन विपरित गतिविधि गर्नेलाई कारबाही गरेको हो । कारबाही पर्नेहरुमा संगठित सदस्य , प्रदेश कमिटी सदस्यदेखि केन्द्रिय सदस्य समेत रहेको छन् । जिल्ला कमिटी अध्यक्ष थारुको अध्यक्षता एवं केन्द्रिय सदस्य तथा पर्सा जिल्ला इन्चार्ज प्रभु हजारको प्रमुख आतिथ्यमा बसेको सचिवालय कमिटीले पार्टीको कमिटीले सिफारिश गरेको आधारमा अनुसन्धान गरी कारबाही गरेको छ ।

सचिवालय कमिटीको बैठकले पार्टीको साधारण सदस्य समेत नरहने गरी कार्वाही गरेको नमलवाली यसप्रकार छन् :- जिल्ला कमिटी सचिव एवं छिपहरमाई गाउँपालिका अध्यक्ष मनोज गुप्ता , जिल्ला कमिटी सदस्य एवं सखुवा प्रसौनी गाउँपालिका अध्यक्ष यसवन्त यादव , जिल्ला कमिटी सदस्य एवं वडा अध्यक्ष वासुदेव महत्तो थारु , नाजुदिन अंसारी , इमरान हुसेन , मंजूर आलम , पवन तिवारी , सुबास साह कानु , वीरेन्द्र साह कानु , मौजीलाल साह कानु , मुस्तकीम अंसारी , रामप्रित महतो थारु , अमानत अंसारी , नबिजान मियाँ सहितलाई आज देखि पार्टीको साधारण सदस्य समेत नरहने गरी कार्वाही गरिएको जिल्ला कमिटी अध्यक्ष थारुले बताए ।

यस्तै उक्त सचिवालय कमिटीको बैठक पार्टीको निर्देशनमा अनुशासन विपरित

बाँकी तेश्रो पृष्ठमा

अहमदिया संघ नेपाल द्वारा रक्तदान कार्यक्रम सम्पन्न

बीरगन्ज, १७ मंसिर । सबैलाई प्रेम गर, कसैलाई घृणा नगर'भन्ने नारा सहितआज विन्दावासिनीको प्रसौनी भाठामा रक्तदान कार्यक्रम सम्पन्न भएको छ । विन्दावासिनी गाउँपालिका वडा नं ५ मा भएको रक्तदान कार्यक्रममा ३०जनाले रक्तदान गरेका छन् ।

रक्तदान कार्यक्रममा विन्दवासिनी गाउँपालिका अध्यक्ष प्रमोद तिवारीको प्रमुख आतिथ्यमा रक्तदान कार्यक्रम सम्पन्न भएको छ।

अहमदिया संघ नेपालको आयोजना तथा नेपाल रेडक्रस सोसाईटीको समन्वयमा रक्तदान कार्यक्रम आयोजना गरिएको हो। कार्यक्रममा अहमदिया संघ नेपालका अध्यक्ष कमरुल होदा अन्सारी अध्यक्षतामा सम्पन्न्न भएको छ।

सो कार्यक्रममा विन्दवासनी गाउँपालिका वडा नम्बर ५ को वडाध्यक्ष मोहन राउत अहिर लगायतकाको सहभागिता रहेको अहमदिया संघ नेपालका पर्सा ईन्चार्ज हासिम अहमदले जानकारी गराए। यस संस्थाले बिगत लामो समय देखि यस्ता बिभिन्न किसिमका हरु गर्दै आएको छ। हावाहुरीमा , भुकम्प पिडित तथा कोरोनाको बेलामा रहत सामग्रीहरू वितरण गरेका छ।

मंसिर १८ गते आर्दशनगर स्थित रंगशालामा सांगीतिक यात्रा' नेपथ्य लाईभ कन्सर्ट हुने

मंसिर,१७ आनन्द पटेल

वीरगञ्जमा हुन लागेको 'मानवताको लागि सांगीतिक यात्रा' नेपथ्य लाईभ कन्सर्टको तयारी पुरा भएको छ । करिब १८ बर्षपछि मंसिर १९ गते सोमबार अपरान्ह आर्दशनगर स्थित रंगशालामा सांगीतिक यात्रा' नेपथ्य लाईभ कन्सर्ट हुने भएको छ। शनिबार आयोजित पत्रकार सम्मेलनमा मानव सेवा आश्रमका केन्द्रीय अध्यक्ष रामजी अधिकारीले देशभरी मानव सेवा

बाँकी तेश्रो पृष्ठमा

मधेश प्रदेश मिडिया काउन्सिलका अध्यक्ष भट्टराईको निधन

वीरगञ्ज, १७ मंसिर । मधेश प्रदेश मिडिया काउन्सिलका अध्यक्ष शिवहरी भट्टराईको निधन भएको छ ।

नेपाल पत्रकार महासंघ सप्तरीका संस्थापक सभापति एवम् पूर्व केन्द्रीय उपाध्यक्ष समेत रहेका भट्टराईको निधन भएको हो ।नेपाल पत्रकार महासंघ सर्लाही शाखाको ११ औं साधारण सभाका लागि सर्लाहीमा रहेका भट्टराई राति कोठामा सुतेको अवस्थामा मृत भेटिएका हुन् ।

उनको निधनपछि साधारण सभा पनि स्थगित गरिएको छ ।

वीरगन्जमा ई-रिक्साहरुको व्यवस्थापन हुन नसक्दा ट्राफिक जामको समस्या।

कृष्णा प्र. कुशवाहा

वीरगन्ज । वीरगन्जमा सञ्चालित ई-रिक्सा, हरुको व्यवस्थापन हुन नसक्दा वीरगन्जबासीले ट्राफिक जामको समस्या झेल्नु परेको छ । जथाभावी ई-रिक्सा पार्किङ्ग, रोडमै रोकेर यात्रु चढाउने, ओराल्ने गर्नाले वीरगन्ज महानगर अस्तव्यस्त बनेको छ ।

साथै ई-रिक्सा सञ्चालनका लागि वीरगन्ज महानगरले धेरै किसिमको मापदण्ड समेत बनाएको हुदा हुादै वीरगन्ज महानगरकाका यातायात शखा प्रमुख ले लागु गर्न पाएका छैन ।

युवादेखि वृद्ध-वृद्धा तथा स-साना बालकहरुले पनि बिना लाइसेन्स ई-रिक्सा चलाउने गरेको छन् ।

जसको परिणाम वीरगन्ज बजारमा दिनहु ट्राफिक जामको समस्या हुने गरेको छ । सानो उमेरका युवाहरु पनि लाइसेन्स विना ई-रिक्सा चलाइरहेकाले सवारी जामको

समस्यादेखि दुर्घटनाको समस्या दिनदिनै बढिरहेको छ ।

वीरगन्जको घण्टाघरदेखि माइस्थान, आदर्शनगर हुादै अलखियामठसम्म सााघुरा सडक, त्यसमा पनि ई-रिक्साहरुको घुइाचो भएकोले त्यस क्षेत्रमा विहान १० बजेदेखि बेलुका ७ बजेसम्म ट्राफिक जामको समस्या हुने गरेको छ ।

नेपाल सरकारले मुलुकलाई प्रदूषणमुक्त बनाउनका लागि ई-रिक्सा भित्र्याएको थियो तर, जथाभावी रुपमा वीरगन्जमा क्षमताभन्दा बढी ई-रिक्साहरु सञ्चालनमा आएपछि अहिले महानगरको कुना-काप्चामा पनि ट्राफिक जाम हुने गरेको छ ।

विगतमा वीरगन्जमा ई-रिक्सा भित्र्याउने अवस्थामा वी.म.न.पा. र यातायात व्यवस्था कार्यालय एवं जिल्ला ट्राफिक प्रहरी कार्यालयसाग महानगरमा ५०० सय र थप १ सय ५० गरी ६ सय ५० ई-रिक्सा भित्र्याउने सहमति भएको थियो ।

तर विस्तारै विस्तारै मादपण्ड नभएको मौका छोप्दै अहिले वीरगन्ज महानगरमा २ हजारदेखि ३ हजारसम्मको हाराहारीमा ई-रिक्साहरु सञ्चालनमा छन् । वीरगन्ज महानगरपालिका कार्यालयमा ५०० वटा ई-रिक्साहरु मात्रै दर्ता भएका छन्, भने ७० प्रतिशत भन्दा बढी ई-रिक्साहरु मापदण्ड विपरीत सञ्चालनमा छन् । यातायात व्यवस्था कार्यालयले ई-रिक्सा चालकको लाइसेन्स लिनको लागि विगतमा २ पटक फारम खोलेतापनि चालकहरु अटेर गरी लाइसेन्सको फारम समेत भरेका छैनन् ।

यातायात कार्यालयबाट अहिलेसम्म करिब ३०० जनाले मात्रै लाइसेन्स प्राप्त गरेका छन् ।विगत लामो समयदेखि ई-रिक्सालाई मापदण्डभित्र ल्याउने महानगरपालिकाले प्रयास

बाँकी तेश्रो पृष्ठमा

ज्योती जागरण

दैनिकको लागि
प्रकाशक
ज्योती मिश्रा (मोबाइल : ९८१९२८८३०१)

सम्पादक : अजय कुमार कुशवाहा
कार्यकारी सम्पादक : सन्जिव मिश्रा (९८५५०३३६०१)
अतिथी सम्पादक : कृष्णा कुशवाहा
विशेष प्रतिनिधी : मुस्तुफा आलम
कानूनी सल्लाहकार : पन्नालाल गुप्ता
कार्यालय : वीरगञ्ज-१३ राधेमाई,
इमेल : news.jyotidainik@gmail.com
मुद्रक : शुभलक्ष्मी अफसेट प्रिन्टिङ प्रेस

मत परिणामलाई कसरी हेर्ने ?

इन्द्र अधिकारी

आम चुनावका मत परिणामहरू आउने क्रम जारी नै छ । अरूले भन्दा धेरै मत ल्याउनेले जित्ने अर्थात् प्रत्यक्ष भनिने प्रणाली अन्तर्गतका १६५ सिटका रुझानहरूलाई लिएर कुन दल कति लोकप्रिय, कुन दलका मतदाताले कता मत दिए होलान् भन्नेजस्ता अडकलहरू काट्न थालिएका छन् ।

एमालेलाई अहिलेको नतिजाले झस्काएको छ, तर विषम परिस्थितिमा पनि बाह्य जगत् र मतदातालाई सकारात्मक सन्देश दिन खप्पिस उक्त दल अहिलेको नतिजालाई आफ्नो पक्षमा रहेको देखाउने प्रयोजनका लागि नयाँ भाष्य गढ्न उद्यत छ । कांग्रेस र माओवादी आफ्ना मतदाता र समर्थकहरूलाई दलको भविष्यबारे कसरी सकारात्मक बनाइराख्ने भन्नेतिर खासै काम गर्ने मुडमा देखिन्नन् । चुनाव नतिजालाई कतिपय दल र नेताकै आँखाबाट नभई नेपाल स्वतन्त्र पार्टी, नागरिक उन्मुक्ति पार्टी, जनमत पार्टीजस्ता नयाँ दलहरूले कसरी त्यत्रो जनादेश पाए; यसको असर कुनकुन दललाई पऱ्यो; समग्रमा एमाले, कांग्रेस र माओवादीलाई उनीहरूका मतदाता र आम नागरिकले के सन्देश दिएका छन् एवं यी सन्देशलाई ती दलले सहजै बुझ्न सक्लान् या सक्दैनन् भन्ने दृष्टिकोणबाट हेर्न सकिन्छ ।

पहिलो, अघिल्लो चुनावमा भन्दा यस पटक २५ लाख ६० हजार ६३२ नयाँ मतदाता थपिएका थिए । नयाँ दलहरूले त्यो संख्याभन्दा थप २ लाख मत लिइसकेको देखिन्छ । नयाँले सबै नयाँ नै छाने होलान् भन्ने अनुमान गर्न त नसकिएला, किनभने तिनले कम-से-कम राम्रै संख्यामा ती नयाँ मतदातालाई निर्वाचन आयोगको कार्यालयसम्म पुऱ्याउन राम्रै कसरत गरेका हुन्छन् । तर त्यसको ठूलो हिस्सासले कि प्रत्यक्षमा कि समानुपातिकमा गरेर कम-से-कम एक भोट त्यहाँको 'युवा' उम्मेदवार वा नयाँ दललाई दिएको छ । त्यस्तै, यस पटक राम्रै संख्यामा पाका मतदाताले पनि नयाँ दल र नयाँ उम्मेदवारलाई छानेको देखिएको छ । एउटा अनुमान के गर्न सकिन्छ भने, नयाँ नाम दर्ता गरेकामध्ये मतदानमा सहभागी हुनेको संख्या पुराना मतदाताभन्दा तुलनात्मक रूपमा बढी अवश्य भयो । यसको मतलब अघिल्लो आम निर्वाचनमा मत हालेका करिब ७ देखि ८ प्रतिशत नागरिकले यसपालिको मतदानमा भाग लिएनन् । त्यस्ता नागरिक मतदानमा किन गएनन्, गएका भए कुन दललाई मत हाल्थे होलान् त भन्नेजस्ता विषय पनि चोकचोकमा छलफलमा छन् । केही महिनाअघिको स्थानीय तह निर्वाचनको परिणाम, अघिल्लो निर्वाचनको तुलना र यस निर्वाचनको सुरुआती चरणदेखि मौन अवधिसम्म देखिएका दलीय परिचालनले केचाहिँ अवश्य भनेको छ भने, यस पटक मतदानमा सहभागी नहुनेमध्ये धेरै सत्ता गठबन्धनका, मुख्य रूपमा कांग्रेसका र त्यसपश्चात् माओवादीका मतदाता रहेछन् ।

गठबन्धन दलका मतदाताबाटै समानुपातिकको अवमूल्यन

मौन अवधि सुरु हुने दिन राजधानीको नजिक तर नुवाकोट सदरमुकामबाट अलिक टाढा रहेको एउटा गाउँमा पुग्दा त्यहाँ स्थानीय तह चुनावमा पालिका उपाध्यक्षमा निकटतम प्रतिद्वन्द्वी रहेकी कांग्रेस नेत्री भन्दै थिइन्, 'हाम्रामा त समानुपातिकमा समेत मत कसलाई दिने भन्नेमा मतदातामा अन्योल छ । मतदाताका घरदैलो गरेर समानुपातिकमा उम्मेदवार मै हुँ भन्नसमेत कोही आएकै छैनन् ।' परिणाम पनि त्यस्तै आयो । यसअघिको वाम गठबन्धन हुँदा कांग्रेस पहिलो सशक्त दल भएको, गत स्थानीय तह चुनावमा कांग्रेस पहिलो र माओवादी दोस्रोमा रहेको अनि उनी आफैं मतदाता भएको त्यस क्षेत्रमा जब संघीय संसद् र प्रदेशसभा दुइटैमा सत्ता गठबन्धनका माओवादी नेताहरूलाई उम्मेदवारी मिल्यो, आमसभा र घरदैलोमा प्रत्यक्षकै उम्मेदवारसँग हँसिया हथौडा चिह्न साथ लिएर जानुपर्ने उनको बाध्यता रह्यो । परिणामतः, समानुपातिक मतमा यसपालि एमालेभन्दा झन्डै ७ सय मत कमसहित कांग्रेस दोस्रोमा रह्यो । सोही जिल्लाको अर्को निर्वाचन क्षेत्र – जुन कांग्रेसका लागि त्योभन्दा कमजोर देखिँदै आएको थियो – मा कांग्रेसका उम्मेदवार संघीय संसद्मा उठ्नाले समानुपातिकमा पनि एमालेभन्दा झन्डै २ हजार मत धेरै ल्याएर पहिलो बन्यो । यी तथ्यहरूले दुईवटा अवस्था बताइरहेका छन् । पहिलो, गठबन्धनका नाममा संघमा प्रत्यक्षमा अर्को चुनाव चिह्नका लागि मत मागेर समानुपातिकमा चाहिँ आफूलाई देऊ भन्न त्यति सहज नहुने । अर्को, प्रत्यक्षमा दुवै मत अन्य दललाई दिनुपर्दा, राजनीतिमा रुचि राख्नेहरू नै पनि समानुपातिकमा मात्र मत हाल्न कम परिचालित भइदिने अर्थात् सबै मतदातालाई मतदान केन्द्रसम्म लैजान नसकिने ।

उदाहरणका लागि, काठमाडौं उपत्यकामा जहाँजहाँ कांग्रेसका उम्मेदवारहरूले संघीय संसद्मा टिकट पाए, क्षेत्र नम्बर ५ र ६ मा बाहेक अन्यत्र समानुपातिक मत सबैभन्दा बढी कांग्रेसले पाएको छ । उम्मेदवार नभएका क्षेत्र नम्बर २ मा चौथो, ७ मा तेस्रो, ८ मा चौथो र ९ मा तेस्रो स्थानमा रहने गरी कांग्रेसले मत ल्याएको छ । कांग्रेसले संघीय संसद्मा उम्मेदवारी पाएको ललितपुर १ मा समानुपातिकमा पहिलो स्थानको मत पाइरहँदा समाजवादी र माओवादीका उम्मेदवार भएका अरू दुई क्षेत्रमा समानुपातिकमा कांग्रेस क्रमशः तेस्रो र चौथो भएको छ । कतै समानुपातिक उम्मेदवारहरू मनले नखाने खालका देखिएर त होइन भन्ने प्रश्न उठेको भए पनि प्रत्यक्ष उम्मेदवारसँग समानुपातिकको मत जोडिएर आएको यो शृंखलाबाट मतदाताहरूमा अहिले पनि समानुपातिकमा हालेको मतले संसद् र भविष्यको सरकार गठन या विघटनमा प्रत्यक्ष निर्वाचनबाट चुनिएकाको जस्तै भूमिका राख्ने सदस्य चयन हुने हो भन्नेमा विश्वास नभएको देखियो । अर्थात्, समानुपातिक निर्वाचन प्रणाली र त्यसका सबल पक्षबारे दलहरू जनतामा जान सकेनन् । संसद्लाई समावेशी बनाउन कुनै क्लस्टरको बढी र कुनैको घटी प्रतिनिधित्वबाहेक समानुपातिकमा पनि जनताले दलहरूले निर्वाचन आयोगमा पठाएको उम्मेदवार सूचीलाई नै अनुमोदन गरेर सांसद बनाउने हो, त्यसैले प्रत्यक्षमा आफूले मन पराएको दलको उम्मेदवार नहुँदैमा समानुपातिकमा पनि मत नहाल्दा त्यसको फाइदा विपक्षीलाई नै हुन्छ भन्ने कुरा सत्ता गठबन्धनका शुभेच्छुकहरूलाई बुझाउन ती दलले सकेनन् ।

जित्ने दम्भबीच मतदातामा अन्योल र निराशा

यस पटक सत्ता गठबन्धनविरुद्ध सुरुमा बनाइएको 'यो शक्ति सैद्धान्तिक विचलनको उभार हो' भन्ने भाष्यलाई राष्ट्रिय रूपमा नचिर्दा एकातिर आम मतदातासम्मले त्यही प्रश्न गरिरहेका थिए भने अर्कातिर केही समयअघिको स्थानीय तह चुनावको मतलाई हेरेर उत्साहित उम्मेदवार र तिनका कार्यकर्ताहरू केही मतदाता नआउँदैमा निर्वाचन नहारिने भन्दै ढुक्क भए । 'गठबन्धनका कारण जितिहालिन्छ, किन अरू बेलाजस्तो मिहिनेत गर्नु र' भन्ने खालका भनाइ उम्मेदवार र तिनका निकटस्थहरूबाट आइदँदा उम्मेदवारलाई घुर्काएर अलिक महत्त्व पाउने आशामा रहेकाहरूले यस पटक सोचेजति भाउ पाएनन् । परिणामतः, मानिसहरूले अलि अघिल्ला चुनावहरूमा झैं उत्साहका साथ कार्यक्षेत्रबाट थाकथलो फर्किएनन्; गाउँघरमै भएका सबै पनि बुथसम्म गएनन् । कतिपयले

बाँकी तेस्रो पृष्ठमा

परम्परागत राजनीतिको गोधूलि

शंकर तिवारी

चुनावी परिणामबारे बहुआयामिक रूपबाट व्याख्या-विश्लेषणहरू भइरहेका छन् । एकातर्फ यो जनादेशमा नेपाली जनताको विगतको भोटिङ शैलीको निरन्तरता देखिन्छ भने, अर्कातर्फ केही नवीनता पनि छ । यो लेख त्यही जनादेशबारे र नयाँ प्रधानमन्त्रीका लागि संसद्को ठूलो दल नेपाली कांग्रेसभित्र देखा परेको आन्तरिक घर्षणबारे केन्द्रित रहनेछ ।

२०७९ सालको चुनाव नयाँ राजनीतिको जनाउ-घण्टीका लागि लोकतन्त्रको इतिहासमा अंकित भएको छ । परम्परागत र वैकल्पिक शक्ति दुवैका लागि 'डु अर डाई' को अवस्था बनेको छ । अझ संयमित भाषामा भन्नुपर्दा, पुराना र नयाँ दुवै शक्तिलाई भूमिका दिएर आम नागरिकले जनमतको कठघरामा उभ्याइदिएका छन् । उनीहरू मिलेर काम गर्नुपर्नेछ, त्यो मानेमा यो जनमतलाई मध्यमार्गी पनि मान्न सकिन्छ । पुरानोलाई पनि सम्पूर्ण रूपमा अस्वीकार नगरिएको र नयाँलाई पनि सम्पूर्ण रूपमा अंगीकार नगरिएको अवस्था देखिन्छ । यसलाई निरन्तरतामा नवीनता भन्नु उपयुक्त होला । पुरानो निरन्तरता किनभने, अहिले २०४८ सालयताको राष्ट्रिय चुनावी प्रवृत्तिलाई हेर्दा नेपाली कांग्रेसको प्रथम दल हुने पालो थियो र यो संसद्को सबभन्दा ठूलो दल बन्न सफल भएको पनि छ । नवीनताको कुरा गर्दा, वैकल्पिक शक्तिका रूपमा राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी, मधेशमा जनमत पार्टी र पश्चिम तराईमा जातीय राजनीतिको झल्को दिने जनमुक्ति पार्टी उदाएका छन् । घोषित रूपमा दक्षिणपन्थी रुझान राख्ने राप्रपा पनि २०६४ सालको आघातबाट २०७० सालमा चलमलाएजस्तै २०७४ सालको आघातबाट २०७० सालकै हाराहारी उपस्थिति देखाउन सफल भएको छ ।

यो चुनावको सर्वाधिक ठूलो सन्देश हो– जनताको राजनीतिक साक्षरता ह्वात्तै बढेको छ । देशभरि 'स्विङ भोट' बढेको छ । स्विङ भोट प्रियतावादी शक्तिलाई अनुमोदन गर्ने गल्ती नगर्दासम्म लोकतन्त्रको स्वास्थ्यका लागि सुखद संकेत हो । २०५१ सालका बदनाम अनुहारहरू २०५६ सालमा पराजित भएजस्तै २०७४ सालका धेरै सांसद अहिले प्रत्यक्षतर्फ पराजित भएका छन् । पार्टी शीर्ष नेतृत्वको अन्धानुकरण गर्ने, उनीहरूको खराब नीतिको आलोचना नगर्नेहरूलाई मतदाताले दण्डित गरेका छन् ।

परम्परागत रूपमा कम्युनिस्ट वर्चस्वका रूपमा देखा परेको काठमाडौंमा कम्युनिस्टहरूको परम्परागत आधार खुम्चिएर एक सिटमा झरेको छ । २०७४ सालको स्थानीय निर्वाचनमा तत्कालीन साझा र विवेकशील पार्टीका मेयर उम्मेदवारहरू रञ्जु दर्शना र किशोर थापाको मतको योगफल ४०-४५ हजारआसपास थियो । त्यही सालको आम निर्वाचनमा स्वतन्त्रतर्फ ढल्केको त्यो मत यथावत् रहँदै केही मात्रामा वृद्धि भएको थियो । त्यही मत २०७९ सालको स्थानीय तह निर्वाचनमा आइपुग्दा दोब्बर भएर बालेन शाह र सुमन सायमीको मत जोड्दा ८० हजार हाराहारी पुगेको थियो । त्यो मत २०७९ सालको संसदीय निर्वाचनमा स्वतन्त्रका नाममा हावामा उडिरहेको थियो । तर कांग्रेसले समेत त्यो मतबारे बहस गर्ने जाँगर चलाएन । त्यो ८० हजार मत भनेको काठमाडौं महानगरका वडा सम्मिलित ९ निर्वाचन क्षेत्रमा दामासाहीका दरले भाग लगाउँदा पनि उनीहरूको भागमा ९ हजार मत स्वतः परेको थियो । काठमाडौंका मेयर बालेन शाहले राम्रो वा नराम्रो काम जे गरे पनि परम्परागत दलहरूका निर्वाचित सांसदले फरक अनुभूति दिलाउन नसक्ने हो भने स्वतन्त्रहरूको अहिले रहेको ८० हजारको मत आधार २०८४ सालसम्म पुग्दा अझै फैलिएर १ लाखभन्दा बेसी हुनेछ । त्यो भनेको काठमाडौंको मेयर मात्र नभएर काठमाडौंका १० संसदीय निर्वाचन क्षेत्रमा परम्परागत दलबाहेकका वैकल्पिक शक्तिहरूले सहजै वर्चस्व स्थापित गर्ने संकेत हो । २०७४ र २०७९ सालका चुनावबाट २०८४ सालका लागि पाठ सिक्ने कि नसिक्ने ? शासकीय र सेवाप्रवाहको अविश्वसनीय पाटोले उत्पन्न गर्ने समाजशास्त्रीय आयाम बुझ्ने कि नबुझ्ने ? परम्परागत दलहरूले प्राथमिकता निर्धारण गर्नेपर्छ ।

राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टीका अध्यक्ष रवि लामिछानेको नागरिकता विवादसँगै त्यस पार्टीको आन्तरिक व्यवस्थापन कसरी हुन्छ, यसै भन्न सकिन्न । संसद्मा उनले राम्रो काम गरून् भनेर शंकाको सुविधा दिनैपर्छ । पूर्वी तराईमा सीके राउतले पहिचानबाट जातीय राजनीतिमा रुमलिएको मधेशको राजनीतिलाई विकास र मुद्दामुखी बनाउन कोसिस गरेका छन् । यो उपेन्द्र यादवदेखि राजेन्द्र महतो हुँदै महन्थ ठाकुरसम्मलाई ठूलो 'सबक' हो । थरुहट आन्दोलनका क्रममा जेल परेका रेशम चौधरीले पश्चिम तराईमा श्रीमतीदेखि आफ्ना पितासम्मलाई संघीय संसद्मा प्रत्यक्षतर्फबाट जित दिलाएका छन् । प्रचण्डलाई माओवादी पार्टीको तीव्र गतिमा भइरहेको जनमोर्चाकरण रोक्ने चुनौती छ । अहिलेको मत परिणामले माओवादीको आधार खुम्चिँदै गरेको झन् स्पष्ट संकेत गरेको छ । सहरी इलाकामा माओवादीको क्षयीकरण २०७० सालको दोस्रो संविधानसभा निर्वाचनदेखि नै प्रारम्भ भएको हो ।

बाँकी तेस्रो पृष्ठमा

सङ्लो सोच, सुन्दर भविष्य

गोपीकृष्ण ढुंगाना

यदि अबका दिनमा पनि सत्ता र संसद्मा पुग्ने नेतामा 'भिजन', 'डिसिजन' र 'एक्सन'को 'रिदम' मिलेन भने नेपाल र नेपालीको अवस्था अझै पाँच वर्ष जहाँको तहीँ हुनेछ।

भनिन्छ, नदीमा बग्ने पानी सङ्लो आओस् भन्ने अपेक्षा राख्ने हो भने बगिरहेका ठाउँहरू होइन, मुहान नै सफा गर्नुपर्छ। नेपाली समाजले निरन्तर परिवर्तन खोजेको छ। २००७ सालदेखि गरिएको विकासको अपेक्षाले सात दशक नाघिसकेको छ। २०४६ पछि त आमूल परिवर्तनकै लक्ष्य राखिएको हो। नेपाली नागरिकले अन्ततः समृद्धि चाहेका हुन्। २०७९ को आवधिक निर्वाचन सम्पन्न भएको छ। सकारात्मक परिवर्तनको पर्खाइमा रहेका नागरिकको मनमा अब केही हुन्छ कि भन्ने आशा पलाएको छ। जनताको आशा सुरक्षा, न्याय र विकासमा केन्द्रित छ। सबै कुरा सहज र सुलभ होउन् भन्ने चाहना छ। यसैलाई परिवर्तन वा समृद्धि भन्न सक्छौं। परिवर्तनका लागि मूलतः मानवीय र भौतिक विकास हुन जरुरी छ।

विश्व परिवेश विश्लेषण गर्ने हो भने भौतिक विकाससँगै सबै खालका विकास जोडिएर भएको पाइन्छ। सन् २००० मा सम्पन्न संयुक्त राष्ट्रसंघको पृथ्वी शिखर सम्मेलन (रियो/अर्थ समिट)मा दिगो विकासका आधार तीनवटा मानिएको छ, आर्थिक विकास, सामाजिक विकास र वातावरणीय विकास। तीनवटै विकास जोडेपछि मानव विकास सम्भव छ। समग्र मानव विकास भनेकै 'समृद्धि'को टेको हो। नेपाल समृद्ध नहुनुमा कोही बढी जिम्मेवार छन् भने ती 'राजनेताहरू' नै हुन्। राष्ट्रोन्नति हुनुमा कोही बाधक छन् भने ती सत्ता हाँक्ने राजनीतिक दलहरू नै हुन्। यो अकाट्य सत्य पचाउन कठिन हुन सक्ला। जसरी जरोबिना रूख न बढ्न सक्छ न फैलन्छ, त्यसरी नै राजनीति विकास र समृद्धिको जरो बनेको छ।

२०७९ मंसिर ४ को प्रतिनिधिसभा र प्रदेशसभाको निर्वाचनमा मतदाताले पुराना नेतासँग आफूहरू वाक्कदिक्क भएको परिणाममार्फत देखाइसकेका छन्। धेरैलाई लाग्ला, विकासका बाधक योजनाकार, थिंकट्यांक र कर्मचारीतन्त्र पनि हुन्। तर, होइन। यसको मुहान राजनीति नै हो, राजनेता नै हुन्। टाढा जानै पर्दैन, चीनको विकास र यसको नेतृत्वमात्र हेरे पुग्छ। जसले सपनाको देश अमेरिकालाई अनेक हिसाबले पछि पार्दैछ, पारिसक्यो। जसको नेतृत्व पटकपटक नागरिकको चाहना र आवश्यकता बन्छ। नेपालमा दुईतिहाइ पुऱ्याउने हैसियत दलहरूले राख्दैनन्। जमाना जफत हुने डरले गठबन्धनको विकल्प खोजी गर्छन्। नेपालमा त क्षमताभन्दा अन्य कारणले सत्तामा पुग्ने सिलसिला चलिआएको छ।

विकास र समृद्धि एकल प्रयासले सम्भव छैन। न त यो एक वा दुईले मात्र उपभोग गर्ने विषय नै। सामूहिक सुख र खुसीका लागि सामूहिक प्रयास स्वाभाविक पनि हो। त्यसैले झन्डै तीन करोड नेपाली र यसैभित्रका नेता, बुद्धिजीवी र कर्मचारीको सोचको मुहान जबसम्म सङ्लो हुँदैन, तबसम्म समृद्ध सपना बनिरहन्छ। जसरी नदीको मुहान सङ्लो हुनुपर्छ, त्यसरी नै समृद्धिको मुहान 'सोच' सङ्लो हुनुपर्छ।

व्यक्तिको सङ्लो सोचको जग पारिवारिक पृष्ठभूमि नै हो। त्यसपछि समाज। तेस्रोमा शिक्षा र चौथो स्वास्थ्य हो। शारीरिक अस्वस्थ्य व्यक्ति (नागरिक) मानसिक रूपमा स्वस्थ्य नहुन सक्छ। यदि नागरिक शारीरिक र मानसिक दुवै हिसाबले स्वस्थ्य छ भने मात्र ऊबाट समृद्ध समाजको परिकल्पना गर्न सकिन्छ। सकारात्मकसँगै रचनात्मक मानसिक दृष्टिकोणको विकास भएपछि मात्र सम्भव छ, समाजको परिवर्तन। सोच कमजोर भएरै हो, अधिकांश मानिसले दैनन्दिन जीवनमा आइपर्ने सामान्य बाधासमेत पन्छाउन सक्दैनन् र जीवन नै जञ्जालले बाँधिइरहेको महसुस गरिरहन्छन्। तिनबाट देश विकासका लागि के अपेक्षा गर्ने ? जो रोजीरोटीमै अल्झिरहेको हुन्छ, उसबाट अरूले के र कसरी अनि कति अपेक्षा राख्ने ? अनि सत्ता हाँक्ने राजनेतामा नेपाली नागरिकको यो 'न्यूनतम' अवस्थालाई माथि उठाउनेसम्म 'सोच' देखिन्न। न नागरिक स्वयं यो परिस्थितिभन्दा माथि उठ्ने 'सोच'ले काम गर्न सक्छन्।

नेपाल देश गरिब भयो तर नागरिक धनी पनि छन्। संघीयता कार्यान्वयन भए पनि, यसले गाउँघरमै सिंहदरबार दिए पनि, आँगनमै जनप्रतिनिधि पाए पनि नेपालीका दुःख, अविकास र विनाश ज्यूँका त्यूँ छन्। अविकासका दुष्चक्रका तीखा निबहरूले घोचिरहेका छन्, बारम्बार। नेताहरूको जीवनशैली बदलियो, जनताको जीवन जस्ताको तस्तै। जनता स्वयं आफ्नो परिस्थिति बदल्न सक्ने हैसियतमा अझै छैनन्। यसै पनि नेपालीलाई रेल सपना भएको छ, हैसियत जे भए पनि त्यही रेलजस्तै लामा सपना छन्, नेपाली जनताका। त्यसैले दल र तिनका नेताले नै हो, विशेष कार्यक्रमहरू ल्याएर जनताको भाग्य र भविष्य बदल्ने। दुर्भाग्य, आजसम्म कुनै नेतामा यसपालि सकारात्मक सोच आएन। स्वतन्त्र र नयाँ दलबाट जित्ने सांसदले चाहे भने जनता नागरिकको हैसियतमा पुग्नेछन्। बदलिन सक्छ तिनको जीवनशैली। त्यसैले अब नयाँ सांसदमा सोच सफा हुनुपर्छ।

करोडौं खर्चिएर जनप्रतिनिधि, सांसद, मन्त्री बन्नेहरूले भ्रष्टाचार गरेरै कमाउने हो। तिनको लगानी उठाउने अर्को शुद्ध बाटो छैन। त्यसरी संसद् वा सत्तामा पुगेकामा आउने 'सोच'लाई सबैले मजैले विश्लेषण गर्न सक्छन्। त्यो सोचको मनोविज्ञान बुझ्न सक्छन्, भलै जनता मनोवैज्ञानिक किन नहोऊन्। निर्वाचनमा गडबडी गरेर आएको मान्छेले सत्तामा गडबड गर्दैन भन्ने आधार के ? पैसा खर्च गरेर आएपछि नीतिगत भ्रष्टाचारमा रुमलिन्छ। अनेक छिद्रहरू राख्छ। नत्र ऊ सकिन्छ। कसैले

बाँकी अन्तिम पृष्ठमा

मत...

लोकाचार निभाएर मतदान गरी फर्के पनि कतिपय त चुनावको मुखमा गाउँसमेत छाडेर चुपचाप अन्यत्र गएको देखियो। कार्यकर्ता मात्र होइन, गठबन्धनमा भ्रुकाव राख्ने मतदाताहरूमा समेत देखिएको यस्तो रवैयाका कारण समानुपातिक मतमा राम्रै असर देखियो।

निर्वाचन परिचालन र गठबन्धन

चुनाव परिचालनको समग्रता हेर्दा, राप्रपा, नेपाल स्वतन्त्र पार्टी, नागरिक उन्मुक्ति पार्टी र केपी ओलीले यस पटक यसमा कुनै कसर बाँकी नराखेको देखियो। कांग्रेस र माओवादीका नेताहरू त आआफ्नै निर्वाचन क्षेत्रमा सीमित रहे। भाष्य बनाउन सक्नेहरू जब क्षेत्रकेन्द्रित रहे, चुनाव नै कसले हाँक्यो भनेर सोध्नुपर्ने अवस्था आयो। संसदीय दलमा चुनाव लड्ने चाहना व्यक्त गरेका कारण गगन थापालाई मुख्य क्याम्पेनर बनाउन नसके पनि कम-से-कम विश्वप्रकाश शर्मालाई त्यसका लागि तयार गरिएको भए नयाँ मतदातालाई आकर्षण गर्न मात्र होइन, सत्ता गठबन्धनविरुद्ध सशक्त रूपमा ल्याइएको भाष्य चिर्न पनि सफलता मिल्न सक्थ्यो। डा. स्वर्णिम वाग्ले, डा. मीनेन्द्र रिजाल, डा. गोविन्द पोखरेल लगायतलाई पनि टिकट नदिइएको भन्ने हल्ला मच्चाउनुभन्दा, यस पटक चुनावका सारथि चाहिएकाले बाहिर बस्न अनुरोध गरिएको हो भन्न सकेको भए उनीहरूले देश दौडाहा गरेर गरेको प्रयासले केही परिणाम दिन सक्थ्यो होला, तर त्यस्तो भएन। पुराना दलहरू काम नलाग्ने भए भन्दै भाष्य बनाउनेहरू उद्यत भइरहँदा दलले टिकट नदिएकाहरू स्वस्फूर्त रूपमा परिचालित हुनुले उनीहरूका कुरा जनताले पत्याउने आधारै रहेन।

चुनाव परिणामलाई कसरी हेर्ने ?

२०५१ र २०७० सालमा समेत राम्रै मत पाइसकेको राप्रपाको यस पालिको मत नयाँ नेतृत्वमार्फत भएको 'रिभाइवल' को हो भन्न सकिन्छ। नेपाल स्वतन्त्र पार्टी, नागरिक उन्मुक्ति पार्टी लगायतका सन्दर्भमा चाहिँ मुख्य दलहरूविरुद्ध बनाइएको बलियो भाष्यको परिणाम हो त्यो। मतगणना अन्तिम चरणमा पुगिसक्दा यसअघिका सबै राष्ट्रिय दलको मतमा ५ देखि ७ प्रतिशतले गिरावट आएको देखिन्छ। जहाँसम्म मुख्य तीन दल एमाले, कांग्रेस र माओवादीको जनमतको कुरा छ, माथि उल्लेख गरिएझैं मतदाता प्रत्यक्षका उम्मेदवारकेन्द्रित मनोभावमा रहेकाले अहिले प्राविधिक रूपमा अरूभन्दा धेरै अर्थात् झन्डै २७ प्रतिशत मत ल्याएर एक नम्बर नै देखिइरहँदा पनि एमालेको मत यस पटक कांग्रेस र माओवादीका तुलनामा राम्रै संख्यामा घटेको छ। जनमत प्रत्यक्षका उम्मेदवारकेन्द्रित देखिइरहँदा एमालेले संघीय संसद्का १४१ स्थानमा उम्मेदवारी दिएको थियो भने कांग्रेसले जम्मा ९१ अनि माओवादीले ४७ स्थानमा मात्र। मतलब, दलविशेषको शुभेच्छुक भए पनि प्रत्यक्षमा उम्मेदवार नपाएपश्चात् समानुपातिकमा मात्र मतदान गर्न नजानेहरू एमालेका सन्दर्भमा २२-२४ क्षेत्रमा थिए भने, कांग्रेसका मतदाताहरू ७२-७४ क्षेत्र र माओवादीका ११७-११८ निर्वाचन क्षेत्रमा मतदानमै नगएको परिस्थिति देखियो। त्यस्तै, यस पटक एमाले नै एक मात्र दल थियो, जसका अध्यक्षले हेलिकप्टरमा देश दौडाह गरे र आफ्ना बचेका कार्यकर्तालाई बहुमतको सपना देखाउँदै र सकेजति उत्साहित गरेर मतदान केन्द्रसम्म लैजान सफल भए। गर्न सक्ने र मिल्ने सबै पहलबीच एमालेले जुन मत समानुपातिकमा पायो, त्यसले ओलीका तुक्काहरू सुनेर आकर्षित हुने मत बिस्तारै घट्दो क्रममा छ।

अन्त्यमा, यसपालि काम नलागेका अर्थात् मतदान केन्द्रमा पुगेर मत पनि नहाल्नेलाई समर्थक भनिरहने कि नभन्ने भन्ने प्रश्नलाई थाती राखेर हेर्ने हो भने कांग्रेस र माओवादीका हकमा यो परिणाम एमालेको भन्दा अलिक उत्साहित देखिन्छ। मतदान गर्न नगएका र हैसियत अनुसार स्वयं आफूलाई परिचालन नगरेकाहरू नै अहिले मतगणनामा कांग्रेस नेतृत्वको गठबन्धनको राम्रो परिणामको अपेक्षा गरिरहेका छन्। यसबाट के भन्न सकिन्छ भने, कांग्रेस र माओवादीले मतदातामा आफ्नो आधार अझै गुमाइसकेका छैनन्, र भोलि एक्लै चुनावमा जाँदा यसपालि मतदान केन्द्र जान नचाहेका समर्थकको साथ पाउने सम्भावना अझै छ। त्यसका लागि केही समयदेखि जनमनमा बढ्दो उमेर र विचारमा नवीनतम सोच ल्याउने राजनीतिपतिको चाहना बुझेर काम गर्न दलहरूले अबचाहिँ ढिलो गर्न हुन्न। साभार : कान्तिपुर

परम्परागत......

त्यति बेला काठमाडौंमा माओवादीको भन्दा ज्यादा समानुपातिक भोट राप्रपाले पाएको कुराको चिरफार बाबुराम भट्टराईले 'भिल्को' मा गरेका थिए। अहिलेको सत्ता गठबन्धनमै उनी रहन्छन् वा दुई वर्षपछि अर्को बाटो रोज्छन्, त्यसमा उनलाई खुला छाड्नुपर्छ। तर तत्काल उनलाई त्यो छुट छैन। केपी ओलीको अहंतुष्टिका लागि पहिलो पार्टी नबने पनि मधेश प्रदेश र प्रदेश १ मा पहिलो पार्टी हुनु, पार्टीभित्रका सम्पूर्ण विरोधीलाई किनारीकृत गर्न सफल भएपश्चात् एमाले पार्टी सिंगै आफ्नो एकल कम्पनी बन्नुजस्ता आधारले गर्दा उनको उखानतुक्कामा ताली हान्ने जमातको कमी हुनेछैन।

२०७४ सालको चुनावमा पराजयपश्चात् मेलमिलाप दिवसमा गगन थापा, चन्द्र भण्डारी, धनराज गुरुङ, बद्री पाण्डे, विश्वप्रकाश शर्मा, गुरुराज घिमिरे, बद्री पाण्डे, जीवन परियार लगायतले पार्टी पुनर्निर्माणको वक्तव्य दिएका थिए। 'सप्तर्षि' को संज्ञा पाएका उनीहरूले 'मिसन-२०७९' मा नयाँ मतदाता थप्नुपर्ने योजना दिएका थिए। तीमध्ये अधिकांश नेताले २०७८ सालको महाधिवेशनबाट पदाधिकारी निर्वाचित हुँदा पनि सिंगो एक वर्ष कुनै नयाँ योजनाबिना बिताए।

नेपाली कांग्रेसमा लामो समयदेखि स्वस्थ र स्पष्ट बहस हुन सकेको छैन। पार्टी महाधिवेशनपछि गर्ने भनिएको नीति अधिवेशन अहिलेसम्म वीरबलको खिचडी बनेको छ। पार्टीको आन्तरिक समीकरणमा शेरबहादुर देउवाको प्रचण्ड बहुमतलाई सैद्धान्तिक रूपमा दिशानिर्देश गर्ने ल्याकत नीति अधिवेशनले गर्न सक्थ्यो, पार्टी सभापति देउवा मनोगत चाहनाबाट नभई जनमनको इच्छाबाट डोरिन बाध्य हुन्थे।

कांग्रेस केन्द्रीय कार्यसमितिको बैठक १४ औं महाधिवेशन सम्पन्न भएपछि मुस्किलले आधा दर्जन पटक बसेको छ। संसदीय कारबाही, स्थानीय निर्वाचन, राष्ट्रिय सभाको निर्वाचन र आम निर्वाचनको तयारीबीच नीति अधिवेशन कता हरायो, कसैलाई पत्तो छैन। पाँच वर्षअगाडि प्रथम गणतान्त्रिक संसद्का लागि भएको निर्वाचनमा कांग्रेसलाई निराशाजनक परिणाम हात लागेको थियो। पहिलो संविधानसभा निर्वाचन-२०६४ को परिणाम पनि त्यस्तै निराशाजनक थियो। नेपाली कांग्रेसको इतिहासमा कांग्रेसले भाग लिएका २०१५ सालयताका आठ आम निर्वाचनमा समानुपातिक मतलाई आधार मान्दा २०७९ सालको निर्वाचन परिणाम अत्यासलाग्दो छ। जसरी २०६४ सालमा संसदीय फॉटमा भएको माओवादीको आगमनले कांग्रेस र एमालेको जनाधार अतिक्रमित भएको थियो, अहिले पनि त्यही हाराहारी राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी, जनमत पार्टी, जनमुक्ति पार्टी, राप्रपाको पुनरागमनले कांग्रेस र एमालेले पेवा ठानेको जनमत अतिक्रमित बनेको छ। कांग्रेसले स्थानीय तह निर्वाचन-२०७९ र आम निर्वाचन-२०७९ गठबन्धन बनाएर लड्यो जसले गर्दा पार्टीको उम्मेदवारी वडा तह, पालिका तह, प्रदेश तह हुँदै संघीय संसद्सम्म धेरै ठाउँमा खाली रहन पुग्यो। स्कुम पश्चिममा कांग्रेसले प्रदेश र संघ दुवैतर्फ न प्रत्यक्ष न त समानुपातिकतर्फ अवसर पायो। जहाँजहाँ पार्टीको प्रदेश र संघको सेट मिल्यो, त्यहाँत्यहाँ दुवैतर्फ धेरै जित हात पारेको काठमाडौं उपत्यकाको मत परिणामले संकेत गर्छ। गठबन्धन आफैंमा खराब होइन तर त्यसको औचित्य पार्टी नेतृत्वले कार्यकतादेखि जनतासम्म बुझाउन नसकेको देखियो। २०५१, २०६४ र २०७० सालका चुनावपछि तालमेल र गठबन्धन सरकारहरू बनेका थिए। चुनावअघि नै तालमेल गरिएको २०७४ सालको वाम गठबन्धन राम्रो जनमत पाउन सफल भए पनि सरकारमा पुगेर पूर्ण रूपमा असफलताको सिकार भएको थियो। कांग्रेस एउटा विशिष्ट परिस्थितिमा सत्ता साझेदार दलहरूको उद्धार गर्न चाहन्थ्यो, तर ती साझेदार दलहरूले कांग्रेसबाट धेरै भाग खोज्दा त्यसको लाभ उनीहरूको साझा प्रतिद्वन्द्वी एमालेदेखि राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टीसम्मलाई मिल्न पुग्यो।

कांग्रेसका केन्द्रीय नेतामध्ये महामन्त्री गगन थापा बदलिँदो सहरिया जनमत बुझ्नेमा पर्छन्। वैकल्पिक शक्तिको उदय भएदेखि उनीसँग उज्ज्वल थापाले त २०७० सालमा प्रतिस्पर्धा नै गरेका थिए। उनले स्वतन्त्रहरूलाई उपेक्षा गर्ने, निन्दा गर्नेभन्दा पनि सदैव विश्वासमा लिएर अगाडि बढ्ने रणनीति अंगीकार गरिराखे। घण्टी चिह्नसहितका गरी कम्तीमा आधा दर्जन उम्मेदवारले त गगनकै प्रयासमा उनलाई समर्थन गर्दै आफ्नो उम्मेदवारी फिर्ता गरेका थिए। उनले आफ्नो चुनावी मैदानको मनोविज्ञान राम्रोसँग बुझेकाले यो सम्भव भएको थियो। बीपी कोइराला विराटनगरबाट चुनाव लड्ने भएकाले उनलाई कम्युनिस्ट एकतासँग खास सरोकार थिएन भन्ने एक थरी मत छ तर गणेशमान सिंहका हकमा कम्युनिस्टसँग मिलेर जान उनी सहमत हुनुमा गणेशमानको चुनावी मैदान काठमाडौं भएकाले पनि सहज भएको थियो। नेताहरूको मनोविज्ञान उनीहरूको चुनावी क्षेत्रका मतदाताको सकारात्मक मनोविज्ञानले समेत निर्देशित हुनेपर्छ।

कांग्रेस नेतृत्वको गठबन्धन खास सफल नभएकाले कांग्रेस प्रतिपक्षमा बसेर वामहरूकै सरकार बन्न दिनुपर्छ भने तर्कहरू पनि आउन थालेका छन्। संसदीय राजनीतिमा चुनावलगत्तैको पहिलो सरकार बनाउने अग्राधिकार संख्या हुने ठूलो पार्टीलाई दिने गरिएको नजिर भेटिन्छ।

यसको अपवाद विरलै होला। कांग्रेसमा एक थरी नेताहरू संसदीय दलमा देउवा र उनका समकक्षीको विकल्प छैन भनिरहेका छन्। सुरुमै भनियो, कांग्रेसमा विचारको सघन बहस हुने गरेको छैन। अहिलेको जनादेशको निहितार्थ के हो, वर्तमान पार्टी नेतृत्वले देश र पार्टीलाई कता लैजान चाहेको हो, त्यो पहिले निर्क्योल गर्नुपर्छ। जनादेशको वस्तुनिष्ठ व्याख्या नगरी र बाबी सरकारको कार्यनीतिबारे पार्टी केन्द्रीय कार्यसमितिमा छलफल नगरी कोरा रूपमा संसदीय दलको नेता को हुने भन्ने बहस अनुत्पादक र कर्मकाण्डी हुन्छ।

चुनावअगाडि पार्टीका तर्फबाट भावी प्रधानमन्त्रीको उम्मेदवार को हुन्छ भन्नेबारे तीव्र दबाबबीच पनि पार्टीको केन्द्रीय कार्यसमितिमा बहस हुन पाएन। पार्टी केन्द्रीय बैठकमा बहसको प्रस्ताव पेस गर्न महामन्त्रीद्वयले किन त्यो प्रस्ताव पेस गर्न आनाकानी गरे, यो गम्भीर त्रुटिबारे उनीहरूले पनि आत्मसमीक्षा गर्नैपर्छ। पार्टीभित्र सामयिक र अत्यावश्यक प्रस्ताव पेस गर्न केकस्तो प्रकारको लघुताभासले रोकेको थियो, देउवाको बहुमत भएको कार्यसमितिमा बहस गराएको भए पार्टीको आधिकारिक निकायमा गरिएको छलफलले वृहत् अनुमोदन पाउँथ्यो। बहुमतबाट परास्त हुने डरले समयको आह्वान पार्टी बैठकमा प्रवेश गराउन नसक्नु ऐतिहासिक लाचारी थियो, अब त्यस्तो गल्ती सुधारिने उत्साहजनक संकेत देखा परेको छ।

कांग्रेसले गठबन्धनको नेतृत्व गर्दैगर्दा देउवाको नेतृत्वको वैधता कमजोर र क्षीण देखिन्छ। देउवा वा उनको दौतरी पुस्ताले संसद्को रोस्ट्रमबाट प्रभावशाली रूपमा संसद् प्रवेश गरेका रवि लामिछाने, सीके राउतहरूको आवेगलाई सामना गर्न सक्छन् भनेर विश्वास गर्न सकिने आधार छैन। देउवाले आक्कलभ्रुक्कल टेलिभिजन कार्यक्रमहरूमा प्रश्नहरूको सामना गरेको शैली अस्पष्ट थियो, उत्तरहरू विश्वासिला थिएनन्। अहिलेको पुस्ता स्मार्ट पुस्ता हो। स्मार्ट पुस्ताले स्मार्ट नेता खोजेको छ। समृद्ध संघर्षको इतिहास हुँदाहुँदै त्यो योग्यता र पात्रता पुराना र थाकेका काँधहरूमा देखिएको छैन। नयाँ पुस्ता जोस, होस र पारदर्शिता चाहन्छ; छलछाम र ढाकछोप स्वीकार गर्दैन। गगन थापाले पार्टीमा औपचारिक बहस नगरीकन भए पनि संसदीय दलमा प्रतिस्पर्धा गरेर ड्राइभिङ सिटमा पुग्ने आफ्नो बागी स्वरलाई चुनावअगाडि मुखरित गर्दा कांग्रेसमा आशा देखेका मतहरू जोगिए; अर्का महामन्त्री विश्वप्रकाश शर्मालाई गगनको प्रस्तावक बन्नेछु भन्दा चुनाव जित्न सहज मात्र भएन, कांग्रेसको युवा पुस्ताको स्वतन्त्रतर्फ बरालिन लागेको भोट जोगाउन मद्दतसमेत मिल्यो। प्रदीप पौडेलको असहज प्रतीत भइरहेको जित त्यसैले गर्दा सहज बनेको थियो। २०७४ सालको पराजयका लागि वाम गठबन्धनलाई अपजस लगाउँदै र अहिले समानुपातिक मत वृद्धि भएको तर्क गर्दै देउवाको बचाव गर्नेहरूले यसपालि प्रत्यक्षतर्फ अपेक्षाकृत सफलता नमिलेको र समानुपातिक मत डेरा सरेको वास्तविकता कुन तर्कको जामाले कति बेर छोपिन्छ, यसको ख्याल गरेका छैनन्। यस्तो तर्क हास्यास्पद मात्र नभएर दुर्भाग्यपूर्ण पनि छ।

पार्टी कब्जा गर्नु र सिंगो पार्टीलाई चुनाव जिताउनु फरकफरक कुरा हुन्। आम निर्वाचनमा जनमतले गरेको कार्यकर्ताको प्राविधिक अनुमोदनको अवज्ञालाई अझै अनदेखा गरेर अगाडि बढ्न खोज्नु भनेको दुर्घटनालाई खुला निमन्त्रणा गर्नु हो। यस्तो गल्ती गर्ने छुट युवाबहुल कार्यसमितिले कृशकाय नेताहरूलाई कदापि दिनु हुन्न। इतिहासको कठघरामा कांग्रेसका एकएक सांसद मात्र छैनन्, सिंगो केन्द्रीय समिति पनि छ। यो गुटको पक्षपोषण गर्ने नभएर पार्टीको भविष्य जोगाउने बेला हो।

यदि कांग्रेसभित्र पुस्तान्तरणलाई लिएर केही अन्योल छ भने किसुनजीको प्रधानमन्त्री पदबाट राजीनामा दिँदाको २०५६ चैत ३ को वक्तव्य पल्टाएर हेर्दा हुन्छ। किसुनजीको त्यो सम्बोधन संसद्को कुर्सीमा बसेर श्रवण गर्ने भाग्यमानीहरू २०७९ सालमा पनि कांग्रेस संसदीय दलको सदस्य बन्नुभएको छ।

किसुनजीको वक्तव्य यस्तो थियो, 'मैले अब यो राष्ट्रको नेतृत्व नयाँ पुस्तामा जानुपर्छ भनेर प्रस्तावित गरेको छु। त्यो यस निमित्त कि मुलुकले अब साँच्चिकै नयाँ मोड लिन सकोस्। यो राष्ट्रका दीन जनताले राहतको सास फेर्न पाऊन्। सौभाग्यले हामीसँग केही त्यस्ता मानिसहरूको एउटा पुस्ता खडा छ, जसले प्रजातन्त्रको मूल्यमा कहिल्यै कुनै सम्झौता गर्न जानेन, जसले कहिल्यै प्रजातन्त्रको विकल्प खोजेर भौंतारिँदै हिँडेन। त्यो पुस्ताले आफ्नो सारा जवानीलाई जेल, नेल र प्रवासका अँध्यारा कुनाहरूमा सहज समर्पण गरेको मात्र हैन, उत्तरदायित्व पाएका बखत जस्तै जटिल र कठिन खुड्किलाहरूलाई पनि कुशलतापूर्वक पार गरेर आफ्नो इमानदारी, निष्ठा र क्षमताको प्रदर्शन गरिसकेको छ। यदि यो प्रजातान्त्रिक आन्दोलनको कुनै भविष्य छ भने त्यही पुस्ताको हातमा त्यो भविष्य सुरक्षित छ। हामी यहाँ कैयौं व्यक्तिलाई किटेर देखाउन सक्छौं जसलाई कसैले पनि औंला ठड्याउन सकेका छैनन्। इतिहासको परीक्षाबाट खरो उत्रिसकेको त्यो पंक्तिलाई पनि हल्का ढंगले प्रस्तुत गर्ने र अवमूल्यन गर्ने जुन खेल र प्रचारबाजी यहाँ चलिरहेको छ, त्यो अरू केही नभएर नेपाली कांग्रेसलाई नेतृत्वको संकटमा पुऱ्याएर प्रजातन्त्रलाई नै कमजोर तुल्याउने एउटा षड्यन्त्र हो भनेर म स्पष्ट पार्न चाहन्छु।' बीपीबाट दीक्षित, किसुनजीको अगाध स्नेह प्राप्त गरेका देउवाले अन्तस्करणको आवाज सुनेर २०५६ चैत ३ को किसुनजीको पदचाप बुझ्ने र अँगाल्ने बेला आएको छ। बहिर्गमन शाश्वत हो, जन्म र मृत्युजस्तै, तर त्यसलाई सुन्दर बनाउन कला चाहिन्छ; होइन भने त्यो मजाक बन्छ।

आम नागरिकले स्वप्नशील नेतृत्वको खोजी गरेका छन्, त्यसका लागि कांग्रेस पार्टीभित्र यथेष्ट विकल्प छन्। अब पनि नयाँ राजनीतिको जनाउ-घण्टी नबुझ्ने हो भने कांग्रेस धेरै खिइँदै जानेछ। निर्धक्क भन्न सकिन्छ, २०७९ सालको निर्वाचनको जनादेशले परम्परागत राजनीतिलाई गोधूलिमा ल्याएर बिसाएको छ। दुई हप्ता वा दुई वर्षमा त्यो बिहानी पक्कै आउनेछ। पाँच वर्षभित्र यो गोधूलिले निम्त्याएको ऐतिहासिक बिहानी पक्कै नयाँ हुनेछ। नयाँ नेपालमा 'समुन्नत नेपाल सम्मानित नेपाली' को सपना चरितार्थ हुनेछ। साभार इकान्तिपुर

मंसिर १९.....

आश्रमको आफ्नै भवन निर्माण र अक्षयकोष स्थापना गर्ने उद्देश्य लाईभ कन्सर्ट गर्न लागेको बताउनु भयो। वीरगञ्जको आदर्शनगर रङ्गशालामा पाँच हजार भन्दा बढी दर्शकको सहभागितामा उक्तकार्यक्रम गर्ने लक्ष्य रहेको छ।

मानव सेवा आश्रमको भवनका लागी सहयोग स्वरुप एक हजारका टिकट पनि बिक्रि वितरण गरीएको आयोजकले जनाएको छ। वीरगञ्जमा हुने कन्सर्टका लागि नेपथ्य सांगीतिक समुहको टोली वीरगञ्ज आईपुगेको छ।

अब वीरगञ्ज महानगरपालिका १५ स्थित लक्ष्मणवा नौतनमा झण्डै रु १५ करोडको लागतमा भवन निर्माण गर्न लागिएको छ।

उक्त भवन निर्माणका लागि आर्थिक जोहो गर्न समेत यस नेपथ्य लाइभ कन्सर्टले सघाउ पुऱ्याउने विश्वास लिएको आयोजकले जनाएको छ।

विगत १० वर्षमा आश्रमले देशभरीबाट ७ देखी ८ हजार मानिसलाई सडकबाट उद्धार गरेको छ। पत्रकार सम्मेलनमा कार्यक्रमका संयोजक गणेश लाठ, मानव आश्रम अभिभावक पर्सा संयोजक डां दिपक शाक्य, लगायत संचारकर्मीहरुको उपस्थिती रहेको थियो।

वीरगन्जमा...

गरेपनि त्यो कार्यान्वयन हुन सकेको छैन। महानगरपालिकाले वीरगञ्जमा सञ्चालित ई-रिक्साहरुलाई मापदण्डभित्र ल्याउनका लागि १० वटा रुट निर्धारण गरिएको छ, तर कसैले पनि रुटको पालना गरेको पाइएको छैन। अर्कोतर्फ दररेट कायम गर्नका लागि ई-रिक्सा सञ्चालक समितिका पदाधिकारीहरुसाग दररेट माग गरिएकोमा हालसम्म कसैले ल्याएर नदिएको महानगरपालिकाको भनाइ छ। रुट कायम भएपनि कार्यान्वयन हुन नसक्नु र दररेट कायम हुन नसकेको कारण ई-रिक्सा चालकहरुले उपभोक्तासाग मनोमानी रुपमा भाडा असुली रहेका छन्।

साथै यातायात बयवस्था बिभाग ले इ रिक्सा लाई राजमार्ग मा चलाउने न हुने हुदा बिभाग को परिप्रत्रा लाई यातायात कर्यालय र ट्राफिक कर्यालय पैसा को भर मा निर्वाह रुपमा पृथ्वी राजमार्ग मा चलाइएको पाइएको छ। रजन्ती चौक देखि रक्सौल सम र घणटघर देखि परवानिपुर सर राज्मर्ग भएर इ रिश्सा संचालित छन।

पैसा को आड मा ट्राफिक प्रहरी मौन बस्ने गरेका छन। यातायात बयवस्था बिभाग को पत्र को अधार मा कुन कानुन ले उक्त राजमार्ग मा इरिक्सा संचालन गर्न दिएका छा पैसा को बल मा जे पनि गर्न पाइयो भने सबित हुन्छ।

अन्तर्घातीलाई....

गतिविधि गर्ने २६ लाई स्पष्टीकरण सोधेको छ। , नरेश तिकडेवाल, अमोद यादव, संजिव बहादुर छत्कुली , विश्वराज कुर्मी, जितेन्द्र पटेल , सम्सुदिन अंसारी , सुनिल कुशवाहा , रामबाबु साह , प्रमोद यादव , महादेव साह कलवार , इनरदेव चौधरी, रामनाथ चौधरी, रामराज यादव , हरिनारायण चौधरी , रामेश्वर साह कानु , फरिन्द्र कुशवाहा , जितेन्द्र साह कलवार , नाजिर मियाँ, गौरी शंकर साह कानु , महेन्द्र साह कलवार , विनोद साह कानु , विश्वेश्वर यादव , कुरान अलि , फुलमहमद मियाँ , रियाजुल मियाँ सचिवालय कमिटी बैठकले ठोरी गाउँपालिका कमिटी अध्यक्ष खगेन्द्र बहादुर श्रेष्ठसहित पालिका कमिटीलाई पनि स्पषटीकरण सोधेको छ।

प्रतिनिधि सभा सदस्य एवं प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचनमा अन्तर्घात गर्ने केन्द्रिय सदस्य तथा पर्सा जिल्ला इन्चार्ज प्रभु हजार र प्रदेश कमिटी सदस्य बश्रुदिन अन्सारीलाई कारबाहीका लागि केन्द्रिय कमिटीमा उक्त सचिवालयको बैठकले सिफारिश गरेको छ।

हजार र अंसारी पार्टीका उम्मेदवारहरुलाई हराउन गतिविधि गरेको भन्ने कार्यकर्ताबाट व्यापक गुनासो आएपछि सचिवालय कमिटीले कारवाहीको माग गर्दै केन्द्रिय कमिटीमा सिफारिश गरेको छ।

जिल्ला कमिटीले छानविन समितिले दिएको प्रतिवेदनको आधारमा कारबाहीको लागि केन्द्रिय कमिटीमा पठाएको जनाएको छ।

एमाले......

नेकपा एमाले सचिवालय कमिटी पर्साले केन्द्रिय सदस्यसहित १४ जना माथि गरिएको कारवाहीमा कुनै सत्यता नरहेको बताएका छन्।

सचिव गुप्ताले केही सञ्चार माध्यमबाट नेकपा एमाले पर्सा कमिटीले जिल्ला इन्चार्ज सहित अधिकांस पार्टी सदस्यलाई कारवाही गरिएको कुरा जानकारी भएको हुँदा पार्टीको निर्णय एउटा व्यक्तिबाट नहुने भएकोले पार्टी संगठन , विधि र पद्दतीबाट चल्ने भएकोले एक जनाले गरेको कारवाही सदर नहुने बताउनु भयो।

पर्सामा ४५ हजार भन्दा बढि मत बदर

वीरगञ्ज,१६ मंसिर : मंसिर ४ मा सम्पन्न प्रतिनिधि र प्रदेशसभा निर्वाचनमा पर्सा जिल्लामा प्रत्यक्ष र समानुपातिक तर्फ गरी ४५ हजार ७२५ मत बदर भएको जिल्ला निर्वाचन कार्यालय पर्साले जनाएको छ ।

निर्वाचन कार्यालयका पर्साका अनुसार प्रत्यक्ष तर्फ खसेको कुल मतमध्ये ३.८९ प्रतिशत मत बदर भएको छ । त्यस्तै समानुपातिक तर्फ खसेको कुल मतमध्ये ५.७५ प्रतिशत मत बदर भएको हो ।पर्साका चार निर्वाचन क्षेत्र र आठ प्रदेशसभा निर्वाचन क्षेत्रमा गरि प्रत्यक्ष तर्फ १८ हजार ४१९ मत र समानुपातिक तर्फ २७ हजार ३०६ मत गरी ४५ हजार ७२५ मत बदर भएको हो ।

प्रत्यक्ष तर्फ पर्साको प्रतिनिधिसभा क्षेत्र नम्बर १ मा कूल ५१ हजार २११ मत खसेकोमा २ हजार ५९१ मत अर्थात ५.०६ प्रतिशत मत बदर भएको छ ।प्रत्यक्ष तर्फ पर्साको प्रतिनिधिसभा क्षेत्र नम्बर २ मा भने सबै भन्दा बढि ५.२० प्रतिशत मत बदर भएको छ । उक्त क्षेत्रमा ५८ हजार ५४७ मत

खसेकोमा ३ हजार ४६ मत अर्थात ५.२० प्रतिशत मत बदर भएको हो । प्रत्यक्ष तर्फ पर्साको प्रतिनिधिसभा क्षेत्र नम्बर ३ मा ६४ हजार ३२४ मत खसेकोमा २ हजार ६५१ अर्थात ४.१२ प्रतिशत र क्षेत्र ४ मा ६२ हजार २१९ मत खसेकोमा २ हजार १०३ मत अर्थात ३.३८ प्रतिशत मत बदर भएको जिल्ला निर्वाचन कार्यालय पर्साकी प्रमुख रन्जिता झाले जानकारी दिइन् ।

यसैगरि प्रदेशसभाको प्रत्यक्ष तर्फ सबैभन्दा बढी क्षेत्र नंबर को २ (क) मा मत बदर भएको छ । ८ वटा प्रदेशसभा निर्वाचन क्षेत्र रहेको पर्साको क्षेत्र नंबर २ को (क) मा ३१ हजार ४५७ मत खसेकोमा १ हजार ३७१ मत अर्थात ४.३६ प्रतिशत मत बदर भएको छ ।सबैभन्दा कम क्षेत्र नंबर ४ को (ख) मा ८७८ मत अर्थात २.६९ प्रतिशत मत बदर भएको छ ।

बदर मत प्रत्यक्ष भन्दा सामानुपातिकमा बढि

पर्सामा प्रत्यक्षको भन्दा सामानुपातिक तर्फ भने बढि मत बदर भएको जिल्ला निर्वाचान कार्यालय पर्साले जनाएको छ ।प्रतिनिधिसभाको समानुपातिक तर्फ ४.७९ प्रतिशत मत बदर भएको छ । जिल्लाका चार वटै प्रतिनिधीसभा निर्वाचन क्षेत्रमा गरि समानुपातिक तर्फ कूल २ लाख ३६ हजार ६५० मत खसेकोमा ११ हजार ३४७ मत अर्थात ४.७९ प्रतिशत मत बदर भएको हो ।यस्तै प्रदेशसभामा पनि आठ वटै प्रदेशसभा निर्वाचन क्षेत्रमा गरि समानुपातिक तर्फ कूल २ लाख ३७ हजार ४१७ मत खसेकोमा त्यस मध्ये १५ हजार ९५९ मत अर्थात ६.७२ प्रतिशत मत बदर भएको निर्वाचन कार्यलय प्रमुख झाले बताइन् ।

२०७४ को भन्दा यसपालि बदर मतको संख्या आधा

निर्वाचन आयोगको तथ्याङक अनुसार , पर्सामा २०७४ को निर्वाचनको भन्दा यसपालि मंसिर ४ मा भएको निर्वाचनमा भने बदर मतको संख्या निक्कै कम भएको छ ।

आयोगको तथ्याङक अनुसार , २०७४ सालको प्रतिनिधि तथा प्रदेश सभाको निर्वाचनमा पर्सामा प्रत्यक्ष र सामानुपातिको गरि औसतमा ९.३७ प्रतिशत मत बदर भएको थियो । तर यसपालिको निर्वाचन त्यो प्रतिशत घटेर ४.८२ प्रतिशतमा झरेको हो ।

मतदाता शिक्षा प्रभावकारी भएको र मतपत्रहरु पनि छुट्टा छुट्टै भएका कारणले यसपटकको निर्वाचनमा पर्सामा बदर मतको संख्या विगतको निर्वाचनको भन्दा कम भएको जिल्ला निर्वाचन कार्यालय प्रमुख झाले बताइन् ।

उनले भनिन् ,' हामीले विभिन्न पालिकाहरुमा निर्वाचन अगाडि नमूना मतदान गराएका थियौ , जिल्लाकै सन्चारमाध्यमहरुबाट मतदाता शिक्षाको प्रचारप्रसार पनि गराएका थियौं , १४ वटै पालिकामा फोकल पर्सन पनि राखेका थियौ ।यसका साथै प्रत्येक पालिकाले हरेक वडामा एक जना महिला स्वंयसेविकालाई घरघरमा पठाएर मतदातालाई मतदान गर्ने शिक्षा प्रदान गरेको पनि झाले बताइन् ।यसका साथै यसपालिको निर्वाचनमा चार वटा बेग्ला बेग्लै मतपत्र भएकाले पनि मतदातालाई मतदान गर्न अलमल नभएकाले पनि बदर मतको संख्यामा कमी आएको झाले बताइन् ।

जमिनमा गाडिएको अवस्थामा पौने दुई क्वीन्टल गाँजा बरामद

नेपालबाट भारततिर प्रतिवन्धित लागू औषध गाँजा तस्करी गर्ने नयाँ तरिकाको पर्दाफास भएको छ। गाँजाको ठूलो खेप भारततिर नपठाई सीमा क्षेत्रमा जमिनमुनि भण्डारण गर्ने र क्रमश: तस्करी गर्ने गरेको रहस्योद्घाटन भएको छ। रौतहट सदरमुकाम गौर नपा ३ स्थित नेपाल भारत सीमासँग जोडिएको एक कुखुरा फार्म छेउमै जमिन मुनिबाट प्रहरीले एक क्वीन्टल ८० किलो गाँजा बरामद गरेको छ। मकवानपुरबाट ल्याएर कुखुरा फार्मको बालुवा भएको जमिनमा गाडेर लुकाई भागेको अवस्थामा प्रहरीले जमिनबाट गाँजा निकाल्नुका साथै ट्रक र चालकलाई पनि नियन्त्रणमा लिन सफल भएको छ। जिल्ला प्रहरी कार्यालय रौतहटका प्रमुख एसपी बीर बहादुर बुढा मगरका अनुसार लिजमा जमिन लिएर भारतका अफरोज मियाले सञ्चालन गरेको कुखुरा फर्मबाट ठूलो परिमाणमा गाँजा बरामद भएको हो। कुखुरा फार्मसम्म गाँजा पुयाउने बागमती प्रदेश ०१-००६ ख २८३० नम्बरको ट्रक र ट्रक चालक मकवानपुरका सुरेन्द्र स्यांतानलाई प्रहरीले नियन्त्रणमा लिएको छ। कुखुरा फार्मका सञ्चालकहरू फरार भएका छन्। घटनाबारे थप अनुसन्धान भइरहेको जिल्ला प्रहरी कार्यालय रौतहटले जनाएको छ।

अनुसन्धानका लागि हेडक्वार्टर तानिए सशस्त्र प्रहरीका तीन एसपी

काठमाडौं – आर्थिक अनियमितताको आशंकामा सशस्त्र प्रहरी बल (एपीएफ)का तीन जना उपरीक्षक (एसपी) अनुसन्धानका लागि हेडक्वार्टर तानिएका छन् । सशस्त्र प्रहरी बल मुख्यालयले १२ नम्बर गण हेडक्वार्टरका प्रमुख (गणपति) राजेन्द्र थापा, १३ नम्बर गण हेडक्वार्टरका प्रमुख तेजप्रसाद पोखरेल र २६ नम्बर गण हेडक्वार्टर पश्चिम नवलपरासीका रुपकुमार क्षेत्रीलाई अनियमितता आरोपमा अनुसन्धान गर्न फिर्ता बोलाइएको सशस्त्र प्रहरी स्रोतले जानकारी दियो । तीनैजना एसपी सशस्त्रका सिसं २ का ब्याची हुन् ।बारा र पर्साका केही बोर्डर आउट पोस्ट (बीओपी) इन्चार्जलाई पनि आन्तरिक अनुसन्धानका लागि फिर्ता बोलाइएको सशस्त्र प्रहरी स्रोतले जानकारी दियो । सशस्त्र प्रहरी मुख्यालयले एसपीद्वय टोपबहादुर डाँगी र उद्धव रावल नेतृत्वका दुई छुट्टाछुट्टै 'मार्सल टोली'लाई तराईका विभिन्न जिल्लामा छड्केमा पठाएको थियो। सोही मार्सल टोलीको प्रतिवेदनका आधारमा सशस्त्रले तीन जना गणपतिलाई फिर्ता बोलाएर अनुसन्धान अघि बढाएको हो ।सशस्त्रका बाहिनी र गणलाई समेत सुईंको नदिई हेडक्वार्टरबाट केही दिन अघिबाट एसपी नेतृत्वका दुई मार्सल टोली खटिएका थिए । सोही रिपोर्टका आधारमा मुख्यालयले शुक्रबार शंका लागेका अधिकृतहरुलाई फिर्ता हुन २४ घण्टे निर्देशन दिएको थियो । फिर्ता बोलाइएका अधिकृतमाथि विस्तृतरुपमा अनुसन्धान हुने र कसुर देखिए कानुनअनुसार कारबाही गरिने सशस्त्र प्रहरी स्रोतले बतायो ।

विश्व अपाङ्ग दिवसका अवसरमा वीरगञ्जमा ह्विल चेयर दौड प्रतियोगिता सम्पन्न

वीरगञ्ज, १७ मंसिर । वीरगञ्जमा ह्विल चेयर दौड प्रतियोगिता सम्पन्न भएको छ । विश्व अपाङ्ग दिवसका अवसरमा एलाईड युथ सोसाईटीको आयोजनामा वीरगञ्जको आदर्शनगरस्थित पूरानो बसपार्कमा ह्विल चेयर दौड प्रतियोगिता सम्पन्न भएको हो ।

६ जनाको सहभागिता रहेको प्रतियोगितामा सन्तोष महतो, महाविर राम र रामअयोध्या प्रसाद क्रमश प्रथम, द्वितिय र तृतिय भएका छन् ।

विजेताहरुलाई वीरगञ्ज महानगरपालिकाका उपप्रमुख इम्तियाज आलम, जिल्ला प्रशासन कार्यालय पर्साका सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारी भीमकान्त पौडेल, जिल्ला प्रहरी कार्यालय पर्साका प्रहरी नायव उपरीक्षक निर्मल बुढाथोकी, मधेश विश्व विद्यालयका उपकुलपति प्राध्यापक डाक्टर दीपक शाक्य, डाक्टर अशोक दास लगायतले प्रमाणपत्र र न्यानो कम्बल सहित सम्मान पुरस्कृत गरेका थिए ।

त्यसअघि प्रतियोगितामा सहभागीहरुलाई खादा ओढाएर सम्मान सहित ह्विल चेयर दौड प्रतियोगिताको उदघाटन गरिएको थियो ।

संस्थाका अध्यक्ष आकाश दासको अध्यक्षतामा भएको कार्यक्रममा वीरगञ्ज महानगरपालिकाका सरसफाई शाखा अधिकृत सरफुद्दीन मियाँ, वडा प्रहरी कार्यालय वीर्ताका प्रमुख प्रहरी निरीक्षक विशाल मल्ल, सशस्त्र प्रहरी वोर्डर आउट पोष्ट भन्सारका सशस्त्र प्रहरी निरीक्षक रबिन्द्र भट्ट, सिर्सिया आउटपोष्टका सशस्त्र प्रहरी निरीक्षक तीर्थराज वस्नेत, वीरगञ्ज सामुदायिक आँखा अस्पतालका संयोजक महेशसिंह धामी, युवा नेता दिलिपराज कार्की लगायतको उपस्थिति रहेको संस्थाका निवर्तमान अध्यक्ष ओम कुमार झाले जानकारी दिए ।

सङ्लो......

पनि आफू सकिने बाटो रोज्दैन। यसका लागि निर्वाचनमा होमिनुअघिको सोचलाई यहाँ 'नदीको सङ्लो पानी खोज्न मुहान सफा गर्नुपर्ने' प्रसंग सुरुमै जोडेको हुँ। सानो होस् वा ठूलो, आखिर भ्रष्टाचार भ्रष्टाचार नै हो। त्यस्ता जनप्रतिनिधिले दल र राज्यको नीतिलाई प्रभावित पार्छन्। नै। पश्चिमी मुलुकले गर्ने ठूलो लगानी भनेकै शिक्षा र स्वास्थ्यमा हुन्छ। तेस्रोमा गरिब जनताका सपना साकार पार्ने सामाजिक कल्याणमा हुन्छ। नत्र विकासको वातावरण बिग्रन्छ, सन्तुलन गुम्छ। पछाडि परेकालाई नै हो, राज्यले लगानी गर्ने। नेपालका नेताले यस्तो नीति कहिले लेलान् ? राष्ट्रसंघले मानव विकासमा समेट्नुपर्ने भनेका तीनवटै कुरा हेर्ने जिम्मेवार निकाय नै सत्ता हो। सत्ताको नेतृत्व राजनीतिले गर्छ। राजनीति गर्ने नेताले हो। राजनीतिले समाज डोहोऱ्याउने भएकाले कुनै हरहालतमा राजनीति प्रदूषित हुनु हुँदैन। गलत सोच वा अस्वस्थ्य मानसिकता भएकाबाटै हुने हो दुर्घटना, चाहे त्यो सडकको सवारीसाधन होस् चाहे सत्ताको सवारीसाधन। सोच भन्नु नै 'भिजन' हो। विकास भन्नु नै 'सोच' हो। 'समृद्धि' भन्नु नै सोच हो। 'सुखी नेपाली : समृद्ध नेपाल'को केन्द्रविन्दु सोचमै अडिएको छ। सोचबाटै सुरु हुने हो सुखी। सोच नबदलेसम्म कसैले पाउनेवाला छैन, शान्ति पनि। तर यी सबै यथार्थ गहिरिएर नबुझ्नेका लागि केवल खोक्रो आदर्श वा दर्शन मात्र हुन सक्छ।

भुटानले विकासको चुली नै 'खुसी'लाई बनायो। शान्तिका दूत भनेर चिनिएका गौतम बुद्धले पनि 'सुख' नै भने। पञ्चशील अपनाए सुख हुन्छ भने। भौतिक पूर्वाधारले सम्पन्न मुलुकहरूमा सुख त होला तर खुसी छैन। अनुसन्धान गर्ने र गहिरिएर अध्ययन एवं विश्लेषण गर्ने पश्चिमाहरूले पूर्वीय दर्शन र संस्कार अपनाउन थालेका छन्। खुसीको खोजमा पश्चिमा देशका नागरिक नेपाल आउँछन्। उता व्यक्तिकेन्द्रित संस्कृति छ, नेपालमा सामूहिकता छ। सदभाव अनि माया हुन्छ यहाँ। विकासका नाममा पश्चिमा केही बाछिटा नेपालसम्म आइपुग्दा नेपाली संस्कृति र सभ्यतामा दक्खल पुग्दैछ। यद्यपि नेपाल यस्ता धेरै अर्थमा सम्पन्न छ। हुनत सुख र खुसी मापन गर्न नसकिएला, तर महारमा देख्न र अनुभूत गर्न सकिन्छ।

मानौं कि, नेपालका राजनेताहरूको सोचको मुहान सङ्लियो। सत्ता हाँक्ने र दलहरूका शीर्ष नेताहरूको सोच सकारात्मक बन्यो। नेपाललाई भौतिक विकाससँगै मानव विकास गरे विश्वका विकसित देशको तुलना पुऱ्याउने सोच पलायो। मानौं कि, नेताले समृद्ध नेपाल बनाउने सोच अघि सारो के यो नै काफी छ त ? होइन, सोचलाई समयमै (टाइमली), सही तरिकाले (करेक्टली) र सम्पूर्णतामा (कम्प्लिटली) साकार पार्न सकेनन् भने त्यसको पनि अर्थ हुँदैन। सही सोचलाई जबसम्म मन, वचन र कर्मले पूर्णता दिइन्न, तबसम्म समृद्धि सम्भव छैन। आवधिक निर्वाचन २०७९ ले शीर्षनेताहरूदेखि युवा पुस्तासम्मलाई संसद्मा स्वागत गर्ने अवसर दिएको छ। विगतमा कमीकमजोरी रहे पनि यसपटक मतदाता विवेकी देखिएका छन्। 'फिल्टर' गरेर अर्थात् सही सोच उमारेर त्यही बृक्षमा फूल फुलाउने कार्य गरेर देखाएका छन्। के अब देश बनाउँछु भनेर प्रतिनिधि र प्रदेश सभामा पुग्ने अनुमति पाएका नेताको सोच कम्तीमा मतदाताजस्तै सङ्लो हुनु पर्दैन ? मतदाता जसरी सोचेअनुसार निर्णय गरेर कार्यमा देखिनु पर्दैन ?

यदि अबका दिनमा पनि सत्ता र संसद्मा पुग्ने नेतामा 'भिजन', 'डिसिजन' र 'एक्सन' को 'रिदम' मिलेन भने नेपाल र नेपालीको अवस्था अझै पाँच वर्ष जहाँको तहीँ हुनेछ। विगतमा सयौं/हजारौं योजना/आयोजना बनाइए, बजेट छुट्ट्याइए तर पनि त्यो 'एक्सन'मा जान नसक्दा अवस्था ज्यूँका त्यूँ छ। वर्सेनि करोडौं बजेट खर्च हुन सक्दैन। यसरी हरेक वर्ष नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार र स्थानीय सरकार साथै सरकार मातहतका कार्यालयमा यो 'अविकास'को पुनरावृत्ति भइरहन्छ। जसका कारण समय र स्रोत बर्बाद भइरहेछ। त्यसैले सत्ता हाँक्ने नेताले लिने सोच र निर्णय सही, सकारात्मक, सङ्लो र समयसापेक्ष भए तल कार्यान्वयन तहमा रहेका कर्मचारी वा मातहतका सबैले सोहीअनुसार गर्ने हुन्। त्यसपछि 'एक्सन'हरूले पुनः माथिका नेतृत्व पंक्तिहरूलाई 'डिसिजन' गर्न र 'भिजन' बनाउन थप बल पुग्नेछ। त्यसपछि विकास र समृद्धि सम्भव हुनेछ।

झन्डै तीन करोड नेपाली र यसैभित्रका नेता, बुद्धिजीवी र कर्मचारीको सोचको मुहान जबसम्म सङ्लो हुँदैन, तबसम्म समृद्ध सपना बनिरहन्छ। **साभार अन्नपूर्णपोष्ट**

एमाले पर्साले गरेको कारवाहीमा सत्यता नरहेको सचिव मनोज गुप्ताको ठहर ।

वीरगञ्ज । नेकपा एमाले पर्साले कमिटीको सचिवालय बैठकले गरेको कारवाहीमा सत्यता नरहेको जिल्ला कमिटी सचिव एवं छिपहरमाई गाउँपालिका अध्यक्ष मनोज गुप्ता बताएका छन् ।

सचिव गुप्ताले फेसबुक स्ट्याटस लेखदै

बाँकी तेस्रो पृष्ठमा